

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
VLADA KANTONA SARAJEVO

PRINCIPI I MJERE DJELOVANJA
VLADE KANTONA SARAJEVO
2021 – 2022

EKSPOZE PREMIJERA

Sarajevo, 5. 1. 2021.

Edin Forto

S A D R Ž A J

1. UVOD	3
2. MJERE DJELOVANJA PO RESORIMA	5
2.1. HITNE MJERE USLIJED PANDEMIJE BOLESTI COVID-19	5
2.2. MINISTARSTVO FINANSIJA	5
2.3. MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA	5
2.4. MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE	6
2.5. MINISTARSTVO PRIVREDE	6
2.6. MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE, INFRASTRUKTURE, PROSTORNOG UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA	6
2.7. MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA	6
2.8. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	7
2.9. MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA	7
2.10. MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	7
2.11. MINISTARSTVO ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE	7
2.12. MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE	8
2.13. MINISTARSTVO ZDRAVSTVA	8
3. ZAKLJUČAK	9

DODATAK:

- SPORAZUM O PRIORITETIMA SKUPŠTINSKE VEĆINE U KANTONU SARAJEVO U MANDATU 2018 - 2022.

1. UVOD

Uvaženo rukovodstvo Skupštine, poštovane zastupnice i zastupnici, dragi gosti i predstavnici medija,

Zahvaljujem se predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo, njegovim zamjenicama i zamjeniku na ukazanoj prilici da danas kroz ovaj ekspoziciju iznesem principe djelovanja i prioritete Vlade Kantona Sarajevo u naredne dvije godine.

Pred vama je ekspozicija zasnovana na viziji razvoja, baziranoj na programskim mjerama i načelima, usaglašenim u dobroj vjeri kroz ozbiljne političke pregovore participirajućih političkih organizacija i samostalnih zastupnika i zastupnica. Temelj dokumenta je Sporazum o prioritetima skupštinske većine u Kantonu Sarajevo 2021 – 2022, koji su potpisale tri političke stranke i samostalni zastupnici u trenutnom sazivu Skupštine Kantona Sarajevo. Sporazum dostavljam kao dodatak ekspoziciji.

Poštovane i poštovani,

Godina pred nama donosi velike izazove. Potrebno je pobijediti pandemiju, ali i odgovoriti na prijetnje koje su posljedica ekonomskog zastoja u prošloj godini. Ovo je vrijeme kada se kao društvo moramo ujediniti. Ovo je vrijeme solidarnosti i empatije. Ovo je trenutak kad moramo pokazati da imamo i znanje i kapacitete i snagu da na prijetnje odgovorimo razboritošću, stvarajući uslove za dostojanstven život svih građana i građanki.

Ovo jesu teška vremena, ali i prilika da napravimo iskorak. Politika ne mora razdvajati, ona može biti upravo suprotno od onoga na šta smo navikli – zajednički, društveno koristan rad za prosperitet svih nas. Mi dijelimo život u istom kantonu, samim tim i probleme i izazove oko kojih trebamo biti ujedinjeni.

Iako postoje osnovani razlozi za sumnju, duboko sam uvjeren da ovo može biti godina preokreta. Možda nemamo budžet kakav bismo željeli, ali ja vjerujem da će se posvećenom i odgovornom politikom taj nedostatak nadomjestiti i da takva politika može biti pokretač, motivator i primjer zajedništva i progresa i za druge bosanskohercegovačke sredine.

U vezi sa svim navedenim, ova Vlada će djelovati kroz dva ključna principa - otvorenost i odgovornost. Sve što radimo, znat će se. Građanima i građankama će biti dostupne jasne i precizne informacije. Danas ćemo predstaviti svoje politike, ali vam obećavam da ćemo redovno obavještavati kako se one sprovode i koji su rezultati ostvareni.

Također nam je potrebno da čujemo šta građani i građanke misle, da čujemo nove ideje, da budemo u stalnom kontaktu. Samo tako možemo biti sigurni da smo na pravom putu.

Kada sam prvi put iznosio ekspozice, fokusirao sam se na specifičnosti našeg kantona. Na onome šta ga izdvaja od ostalih i na čemu trebamo da gradimo novu politiku. I dalje duboko vjerujem da su te posebnosti naš najveći kapital.

No, ovaj put mi dozvolite da se osvrnem na ono što naši građani i građanke moraju imati a nemaju. Spomenut ću neke stvari zbog kojih ljudi koji vole grad i koji su svoj život duboko utkali ovdje, razmišljaju da ga napuste. Mi moramo osigurati da građani i građanke imaju najnormalnije stvari koje se podrazumijevaju u jednoj modernoj urbanoj sredini, a to danas i ovdje nije slučaj.

Apsolutno je neprihvatljivo da je Sarajevo jedan od najzagađenijih gradova na svijetu. Vrijeme je da se protiv te pošasti počnemo boriti svaki dan, strateški, uključujući sve segmente društva i sve znanje koje nam je na raspolaganju. Zagađeno Sarajevo je poraženo Sarajevo i to više ne smijemo mirno gledati.

Naš glavni grad mora biti čist. U prvom dijelu mandata smo pomakli stvari s mrtve tačke, uključili smo građane i građanke, pravili smo akcije čišćenja i shvatili smo kolika je spremnost našeg društva, tj. svih njegovih aktera da zajedno rade kada se stvari postave na pravi način. Moja vizija je vizija čistog Sarajeva, i grada i kantona, i vjerujem da nas ovaj cilj može ujediniti. Svako od nas može da doprinese, a naša Vlada će predvoditi ovaj proces.

Kreativnost i talent naših ljudi jest ono zbog čega se o Sarajevu širio dobar glas. Kad kažem Sarajevo mislim i na grad i na kanton. Potencijala za to ima i danas, ali mi moramo osigurati da ti potencijali budu stimulirani i ohrabreni da se razvijaju. Naša je obaveza da osiguramo da svako dobije priliku. Slobodno i kreativno okruženje je preduslov za kvalitetan život, za stvaranje sredine koja ljude privlači, a ne tjera od sebe. Vjerujem da zajedno možemo da ostvarimo rezultate na koje ćemo svi biti ponosni, da pogledamo unazad i kažemo da je i naša generacija stvarala uslove da naš glavni grad i kanton bacaju svjetla daleko.

Sarajevo može biti lijepa, uredna, zdrava, interesantna i pametna sredina. Da bismo to bili, moramo da dijelimo minimum zajedničkog, a to su navedena htijenja. Kao političari i političarke moramo da budemo spremni da se izdignemo iznad onoga šta nas dijeli i da zajednički ostvarimo rezultate koje građani i građanke očekuju. Vlade su tu da se mijenjaju, političari dolaze i prolaze, ali Sarajevo ostaje i s tom sviješću i odgovornošću prema toj činjenici svi moramo raditi. Osim što moramo znati za šta smo opredijeljeni, jednako je važno jasno definisati i protiv čega ćemo se boriti. Prva stvar su nepravedne podjele među građanima i građankama. To su one podjele koje neke prave jednakijim u odnosu na druge. Na to utiču razne maligne pojave, a kao glavnu navodim korupciju. Ova Vlada će imati nultu toleranciju prema toj pojavi ali i svim drugim stvarima koje nepravdu čine osnovom za uspostavu bilo kakve društvene hijerarhije.

Svako treba da radi svoj posao. To se odnosi i na opoziciju i zaista očekujem da prate svaki korak koji napravimo i da budu snažan korektiv. To nas samo može natjerati da svoj posao

radimo što bolje. No, svi mi, i vlast i opozicija smo prije svega na usluzi građanima i građankama, i zato vas sa ovog mjesta molim da budemo ujedinjeni u ulozi predstavnika i predstavnica građana i građanki, onih koji su nam dali odgovornost i koji od nas očekuju da im pomognemo da žive dostojanstven i lijep život.

2. MJERE DJELOVANJA PO RESORIMA

Kao što sam spomenuo, pred Vama je programski dokument s jasno definiranim prioritetima i ciljevima ove Vlade. Dozvolite mi da napravim kratak osvrt na svaki od resora.

2.0. Hitne mjere uslijed pandemije bolesti COVID-19:

Kreiranje budžeta za 2021. godinu prioritetno mora uzeti u obzir poremećaje u zdravstvenom sistemu i ekonomske posljedice pandemije. Mjere uključuju materijalna i kadrovska pojačanja zdravstvenih institucija, ali i jačanje programa sa ciljem održavanja postojećih radnih mjesta u privatnom sektoru, zatim javne radove i one poslovne subjekte koji imaju mogućnost proširenja poslovanja i stvaranja radnih mjesta. U skladu sa principom otvorenosti, potrebno je javnosti prezentirati koje vrste finansijske pomoći i zaduženja su se slile u kanton i na koji način se ovim sredstvima upravlja. Potrebna je prilagodba nastavnog procesa novonastaloj situaciji, uključujući online nastavu na svim fakultetima sarajevskog univerziteta. Kratkoročne mjere, poput drive-in testiranja i bolje telefonske komunikacije primarne zdravstvene njege sa pacijentima.

2.1. Ministarstvo finansija:

Da bi se ostvarili reformski prioriteti, pokrenuli ambiciozni projekti, stvorila partnerstva s finansijskim institucijama i dugoročno privukli poželjni partneri i investitori, potrebna je stabilnost i predvidljivost finansijskog poslovanja institucija Kantona Sarajevo. Doprinos procesa ukidanja i umanjenja kantonalnih parafiskalnih nameta; uspostava Registra finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo i usvajanje Zakona o registru finansijskih obaveza; uspostava Registra finansijskih potraživanja u Kantonu Sarajevo, samo su neke od mjera usmjerenih na odgovorno i transparentno upravljanje javnim finansijama.

2.2. Ministarstvo kulture i sporta:

Kvalitet života građana je centralni fokus ove Vlade i zato je neophodno podsticati kreativni razvoj i duh, omogućiti bogatstvo sadržaja te osigurati sve pretpostavke za zdrav i aktivan život. Stoga kultura i sport moraju biti dostupni i uporedivi s onim što vidimo u regiji i Evropi. U velikoj mjeri, zahvaljujući inicijativama samih građana i građanki, Sarajevo je uspjelo da hvata priključak, ali institucije imaju obavezu da prate ove potrebe. Potrebno je unapređenje, podrška modernizaciji i izgradnji sportske infrastrukture kako bi svi sportsko-rekreativni kapaciteti bili stavljeni u službu omasovljenja sportske kulture. Neophodno je izgraditi kapacitete kako bi se ostvarile ideje, a veliki potencijal postoji u korištenju evropskih projektnih sredstava za koje će konkurisati svih 13 institucija iz oblasti kulture.

2.3. Ministarstvo pravde i uprave:

Ovaj resor će kao i u prvom dijelu mandata biti nosilac procesa vezanih za borbu protiv korupcije, pa će tako odmah pokrenuti usvajanje Zakona za borbu protiv nepotizma, kojim će biti zabranjeno u kantonalne firme i institucije zapošljavati najbližu rodbinu izabраниh i imenovanih dužnosnika. Kroz ovo ministarstvo nastavit će se procesi izgradnje kapaciteta u polju objedinjavanja javnih strateških nabavki, sa naglaskom na najskuplje nabavke u sektoru zdravstva i komunalne privrede.

2.4. Ministarstvo privrede:

Pored prioritarnog redefinisavanja projekata pomoći privredi uslijed posljedica pandemije, ovo ministarstvo će posebnu pažnju obratiti na zaštitu i razvoj šumskih površina, nastavak saradnje sa lokalnom zajednicom na razvoju poslovnih zona, kao i revizija poslovanja i dugoročne održivosti preduzeća u kantonalnom vlasništvu. Revizija i dopuna strategije za razvoj kreativnih industrija će pomoći Sarajevu da postane regionalni centar usluga, a uspostavljanje tehnološkog parka na Šipju će označiti posvećenost kantonalne vlade procesima koji će od Sarajeva napraviti regionalni tehnološki i outsourcing centar.

2.5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša:

Kvalitet javnih komunalnih usluga je već legendarno loš. Neredovno snabdijevanje vodom uz višegodišnje redukcije, prljave ulice i rijeke uz neuređenu gradsku deponiju, netransparentan rad kantonalnih javnih preduzeća, zapošljavanje užih i širih porodica stranačkih aktivista je praksa kojoj ćemo stati u kraj. Kvalitet usluge će biti prvi i glavni kriterij rada u ovom ministarstvu. Građani moraju osjetiti napredak, bilo da se njihov glas čuje putem kontaktnog centra, koji ćemo uspostaviti, bilo da jednostavno vide rezultat na našim ulicama.

Problem zagađenosti zraka, poput prljavštine na ulicama i u rijekama, postao je paradigma poslijeratne kantonalne politike u Kantonu Sarajevo. Zapuštenost i bježanje od ovog problema kao da je bila poruka političara građanima da čistoća i uređenost u drugim zemljama nije moguća i u našoj zemlji. Nesvjesni da upravo prljavština i zagađenost tjera ljude da razmišljaju o životu u nekom naprednijem društvu. Borba ove Vlade za bolji zrak će se ogledati kroz velike projekte poticaja utopljanja privatnih stambenih objekata, zamjene loših peći visokokvalitetnim pećima, proširenjem obuhvata plinske mreže i centralnog grijanja i ugradnjom filtera za čišćenje zraka u svim javnim predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama.

2.6. Ministarstvo saobraćaja:

Javni prijevoz je jedan od glavnih pokazatelja kvaliteta života u jednoj urbanoj sredini. Suočiti ćemo se sa problemom Grasa i insistirati na njegovom restrukturiranju uz značajan broj otpremnina, kako bi ovaj prijevoznik napokon mogao razviti svoje poslovanje tamo gdje ima prirodni monopol, a to je tramvajski i trolejbuski saobraćaj. Kupiti ćemo nove trolejbusove i tramvaje, proširiti tramvajsku mrežu do Hrasnice i Šipa i trolejbusku mrežu do Vogošće.

Nastavit ćemo davno započete projekte cestovne infrastrukture, poput prve transverzale i Južne longitudinalne, ali ćemo i pripremati prostor za širenje biciklističkih staza i transformacije načina na koji se građani u kantonu prevoze. Moramo više fokusa staviti na javne i zdrave načine prijevoza i smanjiti ovisnost građana o automobilima. Ovo nije ključno samo zbog saobraćajnih gužvi koje nam svakodnevno otimaju dragocjeno vrijeme, već i zbog zagađenosti zraka, čiji je ključni uzročnik naš zagušeni saobraćaj. Zbog toga je će jedan od prioriteta biti i uvođenje pametnog upravljanja saobraćajem.

2.7. Ministarstvo unutrašnjih poslova:

Sarajevo je već godinama primjer napretka u sigurnosnom sektoru za cijelu BiH. To ćemo ostati, jer ćemo insistirati na provođenju reformi zacrtanih usvajanjem inicijative na radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo od 16.06.2020. Usvojiti ćemo Zakon o javnim okupljanjima, a posebnu pažnju ćemo pokloniti konačnoj izgradnji modernog centra Uprave policije KS, Četvrtne policijske uprave, kao i nadogradnje Prve policijske uprave.

2.8. Ministarstvo za boračka pitanja:

Ovo društvo je dužno poštovati i osigurati ono što pripada ljudima koji su ga trajno zadužili. Briga za boračku populaciju direktno je povezana sa stepenom dostojanstva cijelog društva. Dugoročno ekonomsko osnaživanje pripadnika boračke populacije kroz specifične modele socijalnog poduzetništva, boračke zadruge i firme će biti u fokusu ovog ministarstva. Osigurati ćemo podršku za prekvalifikacije boračke populacije s ciljem zapošljavanja.

2.9. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje:

Obrazovanjem ćemo graditi društvo oslobođeno društvenih anomalija kroz aktivnu podršku borbi protiv šovinizma, rasne, etničke i vjerske mržnje kod mladih. Intenzivirati ćemo kurikularnu reformu i formirati Institut za preduniverzitetsko obrazovanje kroz koji će struka napokon dobiti prostor za unaprijeđenje obrazovnog sistema. Posebnu pažnju ćemo posvetiti proširenju obuhvata predškolskih ustanova. Razvijati ćemo JU Djeca Sarajeva, a istovremeno ćemo garantovati upis u vrtić svoj djeci sa liste čekanja. Ne postoji bolje dugoročno ulaganje u našu budućnost od ulaganja u obrazovanja naše djece u dobi kada stvaraju radne navike i osnovna znanja o svijetu koji ih okružuje. U sistem ćemo uvesti i eksperimentalne programe, koji na inovativan način pomažu djeci sa poteškoćama u razvoju kako bi Djeca Sarajeva imala kapacitet pomoći i netipičnoj djeci i njihovim roditeljima.

2.10. Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade:

Obustaviti ćemo praksu po kojoj nauka prva trpi kada se suočimo sa ekonomskom krizom. Uraditi ćemo suprotno tako što ćemo obezbijediti najveći iznos u istoriji ovog kantona za naučno-istraživačke projekte. Donijeti ćemo novi Zakon o visokom obrazovanju sa ciljem da se dozvoli i našem Univerzitetu u Sarajevu, ali i privatnim visokoškolskim ustanovama da dišu i da se razvijaju. Završiti ćemo integraciju sarajevskog univerziteta i krenuti putem njegove transformacije u jedan od motora razvoja cijelog kantona. Mladima ćemo posvetiti dodatnu

pažnju vraćajući se velikom broju zaključaka sa tematskih sjednica, koje ćemo finansirati posebnom budžetskom stavkom nazvanom Fond za mlade.

2.11. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice:

Nastavit ćemo reformu tržišta rada, posebno stavljajući naglasak na Službu za zapošljavanje. Donijet ćemo novi Zakon o socijalnog zaštiti sa ciljem pravednije i transparentnije pomoći materijalno i socijalno ugroženim kategorijama stanovništva. Nastavit ćemo tranziciju Doma Bjelave u veći broj manjih porodičnih domova. Nastavit ćemo sa velikim brojem programa započetim u prvom dijelu ovog mandata, a detaljno pobrojanim u Sporazumu skupštinske većine.

2.12. Ministarstvo zdravstva:

Započet ćemo proces ulaska cijelog zdravstvenog sektora u okvire Federalnog zakona o zdravstvenoj zaštiti. Boljom organizacijom ustanova primarne zdravstvene njege ćemo pomoći građanima da bolje prolaze kroz naš glomazni zdravstveni sistem. Građani moraju osjetiti bolji kvalitet usluge, bilo da se radi o modernijem načinu dolaska u kontakt sa zdravstvenim radnicima. Istovremeno, zdravstveni radnici, koji su iznijeli veći dio borbe protiv pandemije, moraju osjetiti da ova Vlada cijeni njihov doprinos poboljšanjem uslova rada i boljim nagrađivanjem onih koji imaju najveći dodir sa pacijentima. Unaprijedit ćemo preventivne programe, koji dugoročno podižu kvalitet života i zdravlja svih stanovnika. Poseban naglasak ćemo staviti na način raspodjele sredstava iz Zavoda zdravstvenog osiguranja, jer se stručnjaci slažu da za postojeći novac građani ne dobijaju adekvatnu uslugu. I na kraju, zajedno sa lokalnim zajednicama, pobrinut ćemo se da svaki stanovnik Sarajeva bude zdravstveno osiguran.

3. ZAKLJUČAK:

Poštovane dame i gospodo,

Protekla godina je bila puna straha i neizvjesnosti. Kazaljke su se poklopile, ali problemi nisu nestali. Ne postoji magija koja ovako velike izazove može da otkloni preko noći. U teškim trenucima zajedništvo je ono što nam treba da se uzdignemo i da ostvarimo velike stvari. Naša politika je zatrovana mržnjom, podmetanjima, smicalicama i lažima. Nekad je to političarima samo igra, način skupljanja jeftinih poena, ali običnom čovjeku to je trauma, dodatni strah, razlog za bijeg.

Svi mi danas u ovoj sali smo na jedan način privilegovani. Ne zbog statusa i pozicija. Privilegija je povjerenje građanki i građana. Njih moramo slušati i pomoći im da dostojanstveno žive. Nije prihvatljivo da po hladnom vremenu stoje u redovima kako bi se testirali na COVID ili u redovima kako bi obavili najjednostavnije administrativne obaveze. Nije prihvatljivo da svojoj djeci zabranjuju izlazak iz stanova radi zagađenja, kako ne bi ugrozili zdravlje, ili zbog nedostatka osjećaja sigurnosti. Nije prihvatljivo da se voze u prenatrpanom, zapuštenom i starom javnom prevozu. Nije prihvatljivo da se za neke medicinske usluge moraju skupljati donacije za liječenje u inostranstvu.

Naši građani i građanke ne samo da imaju pravo da od nas traže da imaju sve navedeno, već im je to i obaveza. Djeca imaju pravo na vrhunsko obrazovanje, a mladi ljudi moraju imati nadu da će se zaposliti kad završe školovanje. Sarajevo treba da bude atraktivno za ulaganje, kanton u kojem će poduzetnici imati jasna pravila ulaganja i sredinu u koju vrijedi investirati. Kanton Sarajevo mora se popeti u vrh evropskih turističkih destinacija, a naše planine nuditi najkvalitetnije sadržaje u ovom dijelu Evrope. Naša kreativnost mora postati ponovo prepoznatljiva ali i garantovati dostojanstven život stvaraocima.

Mogućnost da se ostvare ovakvi ciljevi jeste privilegija. To je ono što mi danas u ovoj sali dijelimo. Pozivam vas da se uzdignemo iznad dnevne politike, da preuzmemo svoje obaveze, da shvatimo da snosimo odgovornost za Sarajevo, njegovu budućnost kao i budućnost njegovih građanki i građana. Neka ova i sljedeća godina budu godine zajedništva, odgovornosti i dobrih rezultata.

DODATAK EKSPOZEU

**SPORAZUM O PRIORITETIMA SKUPŠTINSKE VEĆINE U KANTONU SARAJEVO U
PERIODU 2021 – 2022.**

Strane potpisnice zalažu se za saradnju zasnovanu na principima i mjerama kojima bi u periodu 2021 – 2022. unaprijedile kvalitetu života građana i građanki Kantona Sarajevo.

Ovaj dokument postavlja suštinski okvir saradnje između stranaka potpisnica i postavlja temelje vizije Kantona Sarajevo, kao istinskog glavnog grada Bosne i Hercegovine, građanskih vrijednosti i multietničkih temelja, s modernom, efikasnom i transparentnom upravom uz osnovnu pretpostavku da građani i građanke Kantona Sarajevo zaslužuju sigurno i kvalitetno životno okruženje kao optimalan ambijent za ostvarenje vlastitih potencijala i ambicija.

Sporazumne strane čvrsto su usmjerene ka kreiranju političkog ambijenta i kulture upravljanja zasnovane na temeljima dobre uprave po principima Evropske unije, stručnosti, jednakih šansi i inkluzivnosti te potpune implementacije građanskih prava, koja pravno podrazumijevaju i međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine.

Sporazumne strane svjesne su da pojedine mjere i projekti zahtijevaju višemandatni dugoročni angažman, ali su spremne raditi na njima kako bi što prije bile realizovane. Svjesne su i da određene mjere obuhvataju nadležnosti drugih nivoa vlasti, ali su odlučne u namjeri da kao Kanton dogovaraju i iniciraju realizaciju tih mjera prema drugim nivoima vlasti te da pružaju punu saradnju i pomoć drugim nivoima vlasti pri provođenju tih mjera.

Na osnovu pregovora o principima i mjerama zakonodavne vlasti u Kantonu Sarajevo, pregovarački timovi Naše stranke, Naroda i pravde, Socijaldemokratske partije, Nezavisne bosanskohercegovačke liste i nezavisnih zastupnika u Skupštini KS saglasno utvrđuju:

SPORAZUM O PRIORITETIMA SKUPŠTINSKE VEĆINE U KANTONU SARAJEVO U PERIODU 2021 – 2022.

Principi

- Primarno fokusiranje u djelovanju Skupštine, Vlade i institucija Kantona Sarajevo na sanaciju zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica pandemije bolesti COVID-19;
- Svi učesnici i učesnice u formiranju skupštinske većine potpisuju usaglašen dokument u kojem će biti navedeni osnovni principi djelovanja, set zakona i podzakonskih akata te mjera i inicijativa. Potpisani dokument, u svom punom obliku, bit će dostupan javnosti;
- Formiranje skupštinske većine na kantonalmom nivou niti obavezuje niti isključuje koaliranje na višim ili nižim nivoima vlasti niti koaliranje na istom nivou u ostalim kantonima;
- Vlada Kantona Sarajevo će biti formirana na programskim načelima, konkretnim mjerama, zakonima i javnim politikama;
- Nastavak jasne opredijeljenosti za borbu protiv korupcije;
- Opredijeljenost za punu institucionalnu podršku EU integracijama BiH kod procesa koji su u nadležnosti Kantona Sarajevo;
- Uvođenje radikalnih mjera s ciljem podizanja kvalitete životne sredine, smanjenja onečišćenja zraka i sprečavanja drugih ekoloških rizika;

- Racionalizacija svih nadzornih i upravnih odbora i skupština firmi pod ingerencijom Kantona Sarajevo;
- Zaštita javnih ustanova, institucija, zavoda i firmi od stranačke kontrole i stranačkog upravljanja uz uspostavu stručnosti i etičnosti kao osnovnih kriterija;
- Pojačana prava, obaveze i odgovornost ministara i ministrica za funkcioniranje svih pravnih subjekata iz njihovih resora;
- Zalaganje za rodnu i etničku izbalansiranost u upravljačkim strukturama i izvršnoj vlasti;
- Vlada Kantona Sarajevo će prilikom provođenja presuda Ustavnog suda i reformi

Ustava težiti da Grad Sarajevo i Kanton Sarajevo postanu jedan nivo vlasti prema uzoru na brojne prijestolnice zemlja Evropske unije;

- Finansiranje udruženja građana mora se provoditi isključivo na konkursnom i projektnom osnovu, a po unaprijed utvrđenim kriterijima;
- Djelovanje javne uprave usklađeno s EU principima:
  - a. Široke javne konsultacije pri donošenju akata,
  - b. OECD smjernice za korporativno upravljanje u državnim firmama,
  - c. e-uprava;
- Povećanje efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti rada Skupštine Kantona Sarajevo kao i zastupnika i zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo, što podrazumijeva izmjene poslovnika i drugih akata;
- Reforma i depolitizacija obrazovanja;
- Revitalizacija komunalne infrastrukture u nadležnosti Kantona Sarajevo;
- Poboljšanje uvjeta rada i snažnija zaštita radničkih prava;
- Unapređenje poslovnog okruženja;
- Unapređenje položaja mladih;
- Zalaganje za pronatalitetne politike i podršku porodici;
- Smanjenje troškova javne uprave i administracije u Kantonu Sarajevo;
- Vlada Kantona Sarajevo će težiti da na osnovu nezavisnih stručnih analiza ozdravljena preduzeća iz komunalne privrede potencijalno spoji u “Sarajevski Holding”;
- Pojačana kontrola javnih nabavki i centralizacija tamo gdje je moguće;
- Imenovanje stručnih rukovodilaca i rukovoditeljica u svim preduzećima, ustanovama, zavodima, fondovima i ostalim institucijama čiji je osnivač Kanton Sarajevo, bez obzira na stranačku pripadnost;
- Depolitizacija javne uprave.

Prioritetne mjere

Hitne mjere uslijed pandemije bolesti COVID-19

- Hitno pristupanje izradi rebalansa budžeta u skladu s ekonomskim uvjetima izazvanim pandemijom bolesti COVID-19, sa fokusom na racionalizaciju svih izdataka izuzev onih koji služe očuvanju postojećih i otvaranju novih radnih mjesta u privredi;
- Novi programi masovnog zapošljavanja u toku pandemijske krize s fokusom na reformirane programe, javne radove, zapošljavanje mladih i teže upošljivih radnica i radnika;
- Realizacija zaključaka 28. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo od 25. 8. 2020. na prijedlog klubova zastupnika NS, SDP, NiP, NBL i samostalnih zastupnika i zastupnica;
- Osigurati aktivnu psihološku i savjetodavnu podršku i pomoć licima oboljelim od korone i njihovim porodicama;
- Osigurati materijalnu i kadrovsku podršku svim ustanovama i institucijama KS s ciljem nesmetane organizacije rada u otežanim uvjetima pandemije bolesti COVID-19;
- Velika kampanja s ciljem povećanja individualne svijesti i značajno povećanje kontrole poštivanja i kazni za nepoštivanje mjera za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 s posebnim akcentom na sezonu gripa i period značajnijeg zagađenja zraka;
- Omogućiti rad zdravstvenih ustanova punim kapacitetom uz poštivanje individualnih mjera zaštite od zaraze virusom Sars-Cov-2;
- Transparentno praćenje priliva i podjele sredstava namijenjenih za sprečavanje širenja i saniranje posljedica pandemije bolesti COVID-19;
- Definitivno kadrovsko, materijalno i lokacijsko rješavanje potreba Kantona za liječenje zaraznih bolesti, uključujući uspostavljanje izolatorija;
- Ograničenje upotrebe svih beneficija i privilegija koje koriste izabrani dužnosnici i dužnosnice zaposlenici i zaposlenica u javnom sektoru, uključujući upotrebu službenih vozila, telefona, itd;
- Ukidanje naknada službenicima i službenicama te izabranim profesionaliziranim dužnosnicima i dužnosnicama za aktivnosti koje se obavljaju u toku radnog vremena;
- Odabir projekata javnih radova u svrhu kreiranja privrednog zamaha i bržeg prevazilaženja posljedica pandemije;
- Formirati krizni štab za ekonomska i privredna pitanja na području Kantona Sarajevo i uključiti predstavnike i predstavnice obrtničke i privredne komore, sindikata, udruženja poslodavaca i udruženja freelancera, odnosno freelancerki;
- Realizacija svih zaključaka Tematske sjednice o mladima Skupštine Kantona Sarajevo od 20. 12. 2019. Uvođenje pozitivnih domaćih i međunarodnih praksi u procesu institucionalne brige o mladima;
- Revizija zakonskog okvira za pokretanje javno-privatnog partnerstva;
- Kreiranje mjera za sufinansiranje obrtnika i obrtnica koji su na bolovanju ili u samoizolaciji;

- Uputiti inicijativu ka Vladi FBiH za donošenje novog Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica sa većim obuhvatom i opsežnijim mjerama;
- Nastavak sufinansiranja troškova plata u svrhu očuvanja radnih mjesta prema precizno utvrđenim kriterijima;
- Poticaj hotelskoj industriji putem Turističke zajednice kroz programe privlačenja turista i turistkinja iz cijele BiH;
- Obrtnicima/obrtnicama i privrednicima/privrednicama u slučaju nemogućnosti izmirivanja obaveza omogućiti umanjeno plaćanje režijskih troškova prema javnim komunalnim preduzećima u vrijeme trajanja pandemije i krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19;
- Izvršiti analizu i reviziju svih dokumenata/procedura u vezi sa postupanjem u stanju prirodne nesreće u cilju izrade odgovarajućih protokola i procedura za postupanje u kriznim situacijama (COVID-19 i druge krizne situacije koje se mogu pojaviti u budućnosti);
- Napraviti “korona semafor” sa potpunom digitalnom upravom za praćenje nastavnog procesa do juna 2021. godine (napraviti po austrijskom modelu praćenje svih škola u Kantonu u toku cijele godine);
- Obuka direktora/direktorica i nastavnika/nastavnica za sticanje kompetencija za rad u uvjetima nesigurnosti i neizvjesnosti;
- Uspostaviti COVID-19 edukativni (ekspertski barometar) sa ciljem stručnog savjetovanja učesnika i učesnica u procesu obrazovanja koji će vršiti koordinaciju svih aktivnosti (rad sa roditeljima, NVO, međunarodne organizacije itd.);
- Postavljenje procjene rizika nastavnog procesa u srednjem obrazovanju, pogotovo u srednjim stručnim školama;
- Adaptacija kurikuluma i izvođenja nastavnog procesa u uvjetima pandemije, uz primjenu online i hibridne nastave u sklopu pokrenute kurikularne reforme;
- Projekat partnerstva kao osnove za kvalitet u procesu prenosa znanja na svim nivoima;
- Odgovarajući program partnerstva za djecu sa teškoćama u razvoju s uvođenjem svih onih mjera koje će im omogućiti nesmetano učešće u procesu obrazovanja;
- Izrada programa prilagođavanja škola uvjetima pandemije (adaptacije; stvaranje vanjskih učionica, adaptacija mokrih čvorova, zajedničkih prostorija), opremanje škola za ove uvjete;
- Nabavka nedostajuće informatičke opreme;
- Optimizacije zimske i ljetne škole za dopunu znanja;
- Hitna uspostava drive-in punktova za brza testiranja oboljelih;
- Unapređenje komunikacije otežane zagušenjem telefonskih linija između zdravstvenih ustanova i pacijenata/pacijentica;

- Revizija rada kriznog štaba i formiranje novog kriznog štaba uz pojačanu transparentnost rada;
- Uspostavljanje i kontinuirano unapređenje online nastave na svim fakultetima Univerziteta u Sarajevu.

Skupština Kantona Sarajevo

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Izmjene Poslovnika o radu Skupštine koje će omogućiti veću prohodnost amandmana na zakone i zakona koje predlažu zastupnici i zastupnice, te osigurati pravovremeno davanje odgovora istima;
- Kreiranje modela finansiranja skupštinskih zastupnika i zastupnica koji bi ovisio o njihovom prisustvu i učešću u radu skupštinskih sjednica i sjednica i aktivnosti radnih tijela Skupštine;
- Uvesti jasan i pregledan sistem glasanja po imenima svih zastupnika i zastupnica po svim tačkama dnevnog reda na svim sjednicama;
- Podizanje javnih rasprava na viši nivo, gdje će se građanima i građankama omogućiti da se obrate zastupnicima zastupnicama kao i članicama i članovima Vlade; da se organizuju uživo javne rasprave o najvažnijim pitanjima, sve s ciljem boljeg uvezivanja i jačanja demokratske svijesti i demokratskih kapaciteta, a u skladu sa epidemiološkom situacijom;
- Inicirati prema Parlamentarnoj skupštini BiH donošenje Zakona o Glavnom gradu Bosne i Hercegovine;

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Obavezno obraćanje predstavnika i predstavnica komisije i javno razmatranje stavova komisija i odbora Skupštine u razmatranju izvještaja javnih ustanova i javnih preduzeća;
- Napraviti prečišćene tekstove svih akata Kantona Sarajevo.

Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Osiguravanje finansijske samostalnosti i optimalnih uvjeta za rad Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom;
- Intenzivirati rad na donošenju novih propisa i zakonsko normiranje u vezi sa zaštitom lica koja prijave korupciju;
- Normiranje sukoba interesa u javnom sektoru Kantona Sarajevo;
- Razvijanje javne svijesti o štetnosti korupcije u skladu sa strateškim dokumentima Strategijom i Akcionim planom;

- Nastavak započelih aktivnosti na uspostavi baza podataka (baza javnih nabavki, registar imenovanih lica, registar zaposlenih u javnom sektoru...) po različitim segmentima te uvezivanje baza radi praćenja i analitike u svrhu prevencije;
- Propisivanje procedura za saradnju svih organa uprave i institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo s Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanja kvalitetom u cilju pojačane prevencije i rane identifikacije potencijalnih koruptivnih radnji;
- Intenzivirati rad na donošenju etičkog zakona o prevenciji korupcije uz intenziviranje kampanja kojima se ukazuje na štetnost korupcije;
- Korištenje revizorskih izvještaja, inspeksijskih nalaza i nalaza internih revizora i uočenih nezakonitosti za otkrivanje i provjeru koruptivnih radnji;
- Uskladiti redovne izvještaje imenovanih i izabranih lica sa poreskim rokovima;
- Pooštriti nadzor nad radom na usmenim istupima na konkursima, uz obavezno snimanje usmenih ispita, uz mogućnost da svaki kandidat i kandidatkinja ima uvid u usmeni dio ispita svih kandidatkinja i kandidata;
- Završetak procesa revizije diploma u Kantonu Sarajevo i stvaranje pretpostavki za dalje aktivnosti po otkrivenim neusklađenostima u saradnji sa Ministarstvom pravde i uprave;
- Koordinacija uvođenja antikoruptivnog ISO standarda 37001-2016 u rad svih institucija.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Proširenje podataka u Registru zaposlenih u javnom sektoru u KS sa podacima s općinskog nivoa.

Vlada i Ministarstvo finansija

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Dovođenje procesa ukidanja i umanjenja kantonalnih parafiskalnih nameta. Revizija oporezivanja poklona i nasljeđa i preispitivanje politike prema nekorištenim privatnim i poslovnim nekretninama;
- Završetak projekta “Boljom upravom do bržeg ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini”;
- Izrada studije Future Studies (Studija budućnosti) Kantona Sarajevo u cilju poboljšanja strateških, ekonomskih i kulturnih prednosti Kantona Sarajevo, identifikacija potencijalnih budućih izazova i mogućnosti, jačanje sposobnosti izvršne i upravne vlasti za suočavanje s izazovima i provođenje efikasnih reformi, nalaženje odgovarajućih metodoloških alata koje Vlada Kantona Sarajevo treba razvijati;
- Uspostava Registra finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo i usvajanje Zakona o registru finansijskih obaveza;
- Implementacija modula stalnih sredstava u okviru cloud sistema za trezorsko poslovanje;

- Uspostava Registra finansijskih potraživanja u Kantonu Sarajevo. Uspostavljanje jedinstvene evidencije potraživanja u Kantonu Sarajevo, poboljšanje metodologije i dinamike naplate potraživanja, definisanje mjera prema dužnicima i dužnicama koji ne izmiruju svoje obaveze prema Kantonu Sarajevo, sa krajnjim općim ciljem povećanja budžetskih prihoda;
- Izmjenama i dopunama Zakona o robnim rezervama, te njegovim usklađivanjem sa zakonima na višim nivoima osigurati da rad Direkcije za robne rezerve bude transparentniji i efikasniji, naročito u pogledu procedure nabavki i organizacije Direkcije;
- Izgradnja kapaciteta Direkcije za robne rezerve u oblasti intervencija na tržištu u slučaju poremećaja snabdjevenosti stanovništva i privrede;
- Analiza i sistematizacija radnih mjesta u svim javnim ustanovama;
- Objedinjavanje procesa javnih nabavki kako Vlade, tako i Skupštine Kantona Sarajevo;
- Reduciranje i strožija kontrola dodjele sredstava iz tekućih transfera, jednokratne pomoći i interventnih sredstva;
- Transformacija Zavoda za izgradnju i Zavoda za planiranje razvoja u smislu osnaženja Zavoda za izgradnju da vodi i nadzire projekte svih kantonalnih resora i osnaženja Zavoda za planiranje u polju razvojne politike i kapaciteta za ispunjenje obaveza iz polja evropskih integracija;
- Osnaživanje budžetske inspekcije radi efikasnijeg praćenja utroška budžetskih sredstava;
- Analitički prikaz finansiranja projekata koje ujedno finansira Kanton Sarajevo i drugi nivoi vlasti;
- Donošenje kantonalnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
- Donošenje kantonalnog zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu;
- Proširiti nadležnosti Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo na davanje mišljenja o usklađenosti propisa sa pravnom stečevinom EU.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Donošenje propisa kojima se, kao osnov za prijevremeno razrješenje organa upravljanja, rukovođenja i nadzora u institucijama kojima je osnivač Kanton Sarajevo predviđa i situacija kada se ne poštuju Vladine i/ili preporuke/nalozi Ureda u domenu prevencije i borbe protiv korupcije;
- Jačanje kapaciteta Uprave za inspeksijske poslove s posebnim naglaskom na inspekciju rada i tržišno-turističku inspekciju;

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Priprema Ministarstva finansija za prelazak na programsko, rodno odgovorno i projektno budžetiranje;
- Osiguranje minimalno desetodnevnih zaliha primarnih robnih rezervi za područje Kantona Sarajevo.

Ministarstvo kulture i sporta

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Donijeti strategiju razvoja kulture u Kantonu Sarajevo 2022 – 2026;
- Donijeti strategiju razvoja sporta u Kantonu Sarajevo 2022 – 2026;
- Donošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu;
- Donošenje zakona o kulturi;
- Pooštavanje i unapređenje interne kontrole u oblasti kulture i sporta;
- Povećanje stepena transparentnosti u finansiranju programa i projekata Ministarstva;
- Unapređenje Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata udruženja koja se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Kantona Sarajevo, Pravilnika o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih grantova za oblast kulture i umjetnosti, Pravilnika za podršku finansiranja javnog interesa u sportu Kantona Sarajevo;
- Revidiranje uspješnosti rada pojedinih JU kulture sa ciljem optimizacije finansiranja i realizacijom namijenjene kulturne funkcije;
- Revidiranje liste i obaveza istaknutih samostalnih umjetnika i umjetnica u cilju podrške onima koji uistinu zaslužuju taj status;
- Prepoznavanje kategorije slobodnog umjetnika i umjetnice, uključujući i status uličnog umjetnika/ulične umjetnice;
- Proglašenje KSC Skenderija arhitektonskim i kulturnim spomenikom prvog reda uz kontinuiranu revitalizaciju ovog objekta;
- Uvođenje balansa u finansiranju sporta i kulture u Kantonu Sarajevo;
- Programi finansiranja vrhunskih individualnih sportista i sportistkinja;
- Aktivnije učešće odgovarajuće skupštinske komisije pri nadzoru nad finansiranjem i utroškom sredstava projekata Ministarstva kulture i sporta;
- Preuzimanje održavanja spomenika historijskim ličnostima od značaja u Kantonu Sarajevo;
- Unapređenje i modernizacija rada JU Biblioteka Sarajeva;
- Mapiranje sportskih i kulturnih manifestacija i infrastrukture;
- Poboljšane internet stranice Ministarstva tako da prezentira sve potrebne informacije koje bi olakšale rad kulturnim radnicima/cama i umjetnicima/cama i upoznala ih sa njihovim pravima;
- Izvršiti reviziju registra istaknutih umjetnika i umjetnica;
- Program podrške plasiranju domaćih autorskih djela na strana tržišta, sa posebnim naglaskom na podršku za prevođenje domaćih djela na strane jezike;

- Pružiti priliku lokalnim umjetnicima i umjetnicama da osmisle i ožive javni prostor i tako pomognu razvoj kulture i turizma. U ovu svrhu napraviti registar javnih prostora za ovu namjenu;
- Po UNESCO standardima sačiniti listu nematerijalne kulturne baštine Kantona Sarajevo;
- Omogućiti internet posjete muzejima, spomenicima, istorijskim mjestima i objektima i na taj način olakšati pristup kulturnoj baštini Kantona Sarajevo;
- Podizanje razine svih vrsta pismenosti i poticanje čitanja kroz provođenje ciljanih promotivnih aktivnosti JU Biblioteke Sarajeva;
- Kontinuirana podrška kulturnim sadržajima i manifestacijama poput književnih promocija, čitalačkih programa, književnih radionica za djecu i mlade, koncertima, izložbama, predstavama, performansima, akcijama, multimedijalnim događajima, posebno onima koje organizuju akademije i fakulteti, srednje i druge umjetničke škole;
- Osigurati odgovarajući organizacijski oblik bibliotečke djelatnosti u svim lokalnim zajednicama u skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, te poticati djelovanje postojećih i osnivanje novih pozajmničkih odjeljenja biblioteke;
- Omogućiti besplatan pristup internetu i savremenoj informacijskoj i komunikacijskoj opremi u bibliotekama.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Završetak procesa registracije i formiranja Galerije Collegium artisticum i njenog kapacitiranja za nesmetan rad u skladu sa zakonom, kao i izvršiti neophodne građevinske radove na održavanju Galerije;
- Uključivanje djece iz ranjivih kategorija stanovništva u sportske aktivnosti kroz besplatne programe;
- Izgradnja, obnova i održavanje objekata od interesa za kulturu i sport;
- Pretvaranje prostora u vlasništvu Kantona Sarajevo u umjetničke centre s ateljeima i radionicama za čije će korištenje aplicirati umjetnici i umjetnice;
- Podrška projektu ljevaonice Akademije likovne umjetnosti za izvođenje praktične nastave;
- Vraćanje sporta na ulice: akcija izgradnje desetina sportskih igrališta koja bi, u saradnji sa Ministarstvom saobraćaja i prostornog uređenja, mogla postati obavezni i standardizirani detalj na krovovima svih budućih parking garaža;
- Donošenje odluke o klubovima od strateškog interesa za Kanton Sarajevo i kreiranje okvira finansiranja klubova od strateškog interesa;
- Relizacija projekta rekonstrukcije i sanacija stare željezničke stanice Ilidža u saradnji sa lokalnom zajednicom, uključujući rješavanje imovinsko-pravnih odnosa;
- Podrška projektima jačanja povezanosti djece i mladih sa kulturnim ustanovama.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Usmjeravanje grantova za promociju individualnosti, ohrabrivanje originalnosti i poticanje na autorstvo i produkciju novih autorskih djela u muzici, pozorišnoj i vizuelnoj umjetnosti;
- Kanton Sarajevo mora preuzeti na sebe pregovaračku misiju i posredovati između drugih gradova da se u sedam državnih institucija, kojima nastoji novčano pomoći, angažiraju najbolji kadrovi iz čitave BiH kako bi se i ostatak BiH animirao u izdavanju sredstava za ove institucije;
- Uspostavljanje standarda i certificiranje restorana koji ispunjavaju te standarde kako bi uopće mogli reklamirati svoju hranu kao tradicionalnu domaću kuhinju. (Zavod za očuvanje i zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog bogatstva) te tako pospješiti domaću proizvodnju u Kantonu;
- Nastavak aktivnosti na pripremi za izgradnju muzeja Ars Aevi;
- Izrada spomenika značajnim historijskim ličnostima BiH uz obavezne konsultacije i rasprave sa historičarima i historičarkama umjetnosti, urbanistima i urbanisticama te umjetnicima i umjetnicama (Isa-beg Ishaković, Kralj Tvrtko I, Kulin Ban, itd.);
- Izgradnja koncertne dvorane, koja realno odgovara potrebama Sarajeva, uključujući rješenje smještaja Sarajevske filharmonije;
- Izrada projekta izgradnje pozorišta na lokaciji izvan općina Centar i Stari Grad;
- Konačno rješavanje problema smještaja Historijskog arhiva u skladu sa preporukama struke iz arhivske oblasti;
- Pojačane aktivnosti Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo.

Ministarstvo pravde i uprave

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Utvrđivanje amandmana na Ustav Kantona Sarajevo u cilju donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi;
- Utvrđivanje amandmana na Ustav Kantona Sarajevo kojim se uspostavlja pravo na vodu za sve stanovnike KS;
- Donošenje Zakona o nepotizmu i stranačkom zapošljavanju;
- Kreiranje pravnih pretpostavki za digitalizaciju javne uprave u Kantonu Sarajevo;
- Uspostavljanje baze nevladinih organizacija (korisnika sredstava) od strane Ministarstva pravde i uprave KS, s podacima o dobijenim sredstvima sa svih nivoa vlasti;
- Provođenje obaveza BiH iz programa Partnerstvo za otvorenu vladu i provođenje Strategije za borbu protiv korupcije u BiH. Uključivanje u borbu protiv korupcije u saradnji s Uredom za kvalitet i borbu protiv korupcije;
- Jačanje kontrolnih mehanizama u provođenju Uredbe o postupku objavljivanja propisa i javnosti rada sa ciljem jačanja kapaciteta javnog sektora i osiguranja transparentnosti u poslovanju;

- Uređenje zakonskog okvira u vezi sa zaštitom lica koja prijavljuju korupciju uz preporuke Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom KS;
- Uspostava sistema brže razmjene informacija između policije i tužilaštva;
- Izrada preporuka za kaznenu politiku uz saradnju s vanjskim konsultantima, Općinskim i Kantonalnim sudom u Sarajevu, Tužilaštvom Kantona Sarajevo i agencijama za zaštitu zakonitosti, poštujući načela nezavisnosti pravosuđa;
- Smanjenje učešća usmenog ispita u ukupnom bodovanju na konkursima u kantonalne institucije i uvođenje sistema nasumičnog izbora pitanja za pismene ispite.
- Iniciranje prema državnom nivou vlasti rješavanja pitanja certificiranja tumača znakovnog jezika;
- Stvaranje zakonskog okvira i pretpostavki za postupanje nakon završetka procesa revizije diploma u KS;

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata);

- Zakon o upravljanju javnim sektorom u Kantonu Sarajevo (propis kojim bi se na jedinstven način uredilo planiranje, upravljanje, kadrovske planiranje, izvještavanje, odgovornost i druga pitanja od značaja);
- Donošenje Zakona o platama Kantona Sarajevo;
- Provođenje Uredbe o kontroli javnih nabavki uz dvostepeni nadzor;
- Unapređenje sistema edukacija i ocjenjivanja zaposlenih u javnom sektoru KS;

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Revidiranje normative kojom se uređuje programiranje i izvještavanje u javnom sektoru, u cilju osiguranja funkcionalnog i efikasnog upravljanja kadrovima, uz smanjivanje prostora za korupciju u procesu zapošljavanja;
- Jačanje kapaciteta redovnih sudova u Kantonu Sarajevo za rješavanje sporova koji nastanu tokom privrednog poslovanja;
- Mapiranje koraka potrebnih za ustavno-pravnu reformu Kantona Sarajevo s ciljem transformacije kantona u Sarajevo grad-kanton po uzoru na brojne evropske prijestolnice;
- Rješavanje pitanja nagomilanih sudskih komunalnih predmeta.

Ministarstvo privrede

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Zaštita šuma na području Kantona Sarajevo uz pojačane aktivnosti inspeksijskih organa uz saradnju sa MUP-om KS;
- Izmjena Zakona o šumama u cilju rješavanja problema čuvara šuma;

- Realizacija projekta urbanih šuma kao dio globalne UN inicijative Great Green Walls for Cities i vid rješenja za problem aerozagađenja.
- Izrada studija ekonomske održivosti svakog od kantonalnih javnih preduzeća;
- Izrada strategije za razvoj ključnih industrija u okolnostima nastalim uslijed pandemije;
- Unapređenje industrijskih i poslovnih zona i poboljšanje pogodnosti poslovanja u njima u saradnji s lokalnom zajednicom;
- Podrška razvoju centara za poduzetništvo, poduzetničkih inkubatora, klastera, tehnoloških parkova, zona male privrede i start-up firmi;
- Podrška pristupu kapitalu pod povoljnim uvjetima finansiranja za potrebe prevazilaženja krize likvidnosti i revitalizacije poslovanja;
- Analiza efekata dosadašnjih programa podrške privredi;
- Analiza efekata programa razvojne agencije SERDA, koji su finansirani sredstvima Kantona Sarajevo;
- Razvoj novih i revidiranje postojećih programa poticaja podrške privrednicima i privrednicama i razvoju poduzetništva s posebnim naglaskom na akvizicije novih tehnologija, podrške inovacijama, razvoju ljudskog kapitala, razvoju “inter-firm” kolaboracije te promoviranja vertikalne integracije;
- Uspostaviti program podrške digitalizaciji poslovanja obrta i mikropreduzeća;
- U saradnji s općinama, uz mogućnost sufinansiranja, redefinisati dinamiku i/ili način plaćanja “zemljišne rente” i drugih naknada po osnovu kupovine/korištenja zemljišta za potrebe etabliranja novih i proširenja prerađivačkih/proizvodnih kapaciteta;
- U saradnji s Ministarstvom obrazovanja, nauke i mladih podržati programe uvezivanja obrazovnih institucija sa strateškim granama industrije, s ciljem obuke i zapošljavanja neophodnih ljudskih resursa;
- Izmjena Zakona o turizmu; racionalizirati broj ljudi u upravljačkim strukturama Turističke zajednice s ciljem finansijske održivosti, a zbog pada prihoda iz osnovnih izvora (članarina, boravišne takse);
- Kreiranje uvjeta i programa za razvoj socijalnog poduzetništva.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Razvoj strategije za privlačenje direktnih investicija u KS;
- Posebne olakšice za freelancere i freelancerke u Sarajevu. Stvaranje ambijenta koji će ih privući u Sarajevo i kreirati regionalni grad-hub za ovu granu privrede i kreativnu industriju;
- Izmjena Zakona o koncesijama s ciljem unapređenja kriterija dodjele, pooštavanja naplate i objave registra koncesionara te uspostava registra javnih dobara koja mogu biti predmetom koncesije;
- Uspostaviti efikasnije lovno i ribolovno gazdovanje s ciljem obogaćenja turističke ponude;

- Dosljedno propisati i naplatiti korištenja prirodnih resursa, uključujući crpljenje vode u komercijalne svrhe i jasno razdvojiti upotrebu tehničke od pitke vode;
- Osiguranje povoljnih uvjeta za korištenje neiskorištenih javnih resursa i to: poslovnih prostora, građevinskih objekata, poljoprivrednih površina u vlasništvu Kantona Sarajevo, a u cilju razvoja socijalnog poduzetništva;
- Intenzivirati turističku promociju Sarajeva unutar i van granica BiH, uključujući izradu strategije za razvoj turističke ponude u konkretnim “COVID” i “postCOVID” uvjetima;
- Uspostava programa podrške poduzetništvu putem fonda koji će osigurati privlačenje investicija sa brojem novih radnih mjesta kao prvim kriterijem;
- Podrška projektima sa fokusom na privlačenje investitora i investitorke iz dijaspore;
- Intenziviranje aktivnosti na osposobljavanju ledene dvorane u Sarajevu tokom cijele godine;
- Revizija i implementacija Strategije razvoja kreativne industrije KS te projektno finansiranje udruženja iz te oblasti;
- Uspostavljanje tehnološkog parka u naselju Šip u saradnji sa lokalnom zajednicom.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Restrukturiranje javnih preduzeća s ciljem modernizacije rada, infrastrukture i ponude;

Institucija: Ministarstvo privrede u skladu sa smjernicama OECD-a.

- Posebnu podršku pružiti problemima zanatlija, kroz donošenje podzakonskih akata o zanatstvu, kojima će se poticati razvoj i unapređivanje zanata i srodnih djelatnosti, zaštititi stare i tradicionalne zanate te utvrditi mjere za stvaranje boljeg privrednog ambijenta i povoljnijih uvjeta poslovanja zanatlija-poduzetnika;

Ministarstvo saobraćaja

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Usvajanje Zakona o javnom prevozu KS;
- Usvajanje Zakona o cestama u KS;
- Izmjena i dopuna Zakona o Taxi uslugama u KS;
- Formiranje agencije (direkcije) za JP KS koja će biti titular i nositelj svih procesa u javnom prevozu;
- Promjena reda i rasporeda linija i uvođenje novih linija JP u KS;
- Izgradnja 24 tramvajskih stajališta;
- Uređivanje i jasno definisanje trolejbuskih, autobuskih i minibuskih stajališta;
- Jedinstvena karta/kupon u JP uz mogućnost online kupovine;

- Izgradnja trolejbuske mreže do Vogošće;
- Nabavka novih trolejbusa;
- Poseban fokus na minibuski saobraćaj u padinskim dijelovima grada s aspekta novih linija i novih vozila na linijama;
- Definisane upravljanja parking prostorom u KS (upravitelj) i definisanje tarifnog sistema parking usluge po zonama i vrsti parkinga;
- Implementacija pametnog (smart) parkinga na konsolidiranoj infrastrukturi (ulični parking);
- Završiti dio južne longitudinalne od pomoćnog stadiona na Grbavici do zgrade koja se planira rušiti kao i početak izgradnje zamjenske zgrade;
- Završiti kružni tok na Devetoj transverzali i spojiti ulicu Džemala Bijedića s ulicom Safeta Zajke;
- Izgraditi Nultu transverzalu od zgrade Parlamenta do mosta Suade i Olge;
- Rekonstrukcija i sanacija lokalnih cesta od značaja za KS u saradnji s općinama isključivo uz osiguranje građevinske dozvole unaprijed (kod kandidovanja projekata od strane Općine) kako bi sredstva koja su namijenjena bila realizovana u tekućoj godini shodno planu Direkcije za ceste;
- Implementacija i postavljanje zaštitnih ograda s aspekta sigurnosti na svim kantonalnim cestama kao i cestama od značaja za Kanton;
- Rješavanje pitanja nadležnosti održavanja i upravljanja cestama višeg ranga u KS sa posebnim osvrtom na glavnu gradsku magistralu;
- Usvajanje strategije javnog prevoza do 2030. uz izradu plana razvoja kapaciteta upravljanja i rada javnog prevoza KS;
- Izrada Plana mobilnosti za KS: stvaranje održivog transportnog sistema u KS sa fokusom na smanjenje zagađenja zraka, povećanja učinkovitosti i ekonomičnosti u transportnom sistemu i povećanje sigurnosti i zaštite;
- Stvaranje kvalitetnijeg okruženja za pješake kroz gradnju novih šetnica i pothodnika u saradnji s općinama i komunalnim preduzećima;
- Izgradnja novih biciklističkih staza u saradnji s općinama kao i proširenje postojećih uz izgradnju parkinga za bicikle blizu javnih ustanova i stajališta JP;
- Identifikacija i rješavanje problema unutar sektora gradske logistike/distribucije za privredne subjekte koji rade distribuciju roba;
- Izgradnja punjača za električne automobile u saradnji s općinama;
- Poboljšanje vertikalne i horizontalne signalizacije u KS;
- Uspostava funkcionalne veze javnih parking prostora i sistema javnog gradskog prevoza;
- Regulacija novih prevoznih sredstava, uključujući električne romobile.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Izgradnja saobraćajnog centra za upravljanje JP u KS;
- Promjena tarifnog sistema naplate karata/kupona JP;
- Pojačati mobilnost putnika u JP na način da se JP uskladi sa redovima vožnje prigradskih, entitetskih i međuentitetskih linija i željezničkih linija u smislu presjedanja sa vangradskog na gradski saobraćaj;
- Predputno informisanje putnika i putnica (informisanje na stajalištima o vremenskom slijedu vozila JP) i putno informisanje (ažurirano audio i video informisanje putnika i putnica u vozilima koje se odnosi na nadolazeću stanicu JP);
- Rekonstrukcija tramvajske pruge Marijin Dvor-Ilidža;
- Nabavka novih tramvaja;
- Adaptivno upravljanje saobraćajem (automatsko i poluautomatsko upravljanje semaforima i tokovima u saobraćaju);
- Izgradnja podzemnih garaža u saradnji s općinama i upraviteljem ili upraviteljicom parkinga sa fokusom na gradske zone;
- Prva transverzala: Završiti dio od Kranjčevićeve ulice do ulice Braće Begića; Završiti dio od Šipa do tunela Kobilja glava; Završiti tunel Kobilja glava i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na dionici od Braće Begića do Šipa;
- Izgradnja dodatne dvije trake u ulici Džemala Bijedića do Otoke;
- Širenje semaforne zvučne signalizacije za slijepe i slabovidne osobe.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Strateško definisanje i pozicioniranje terminala JP u KS (proširenje postojećih i izgradnja novih) koji će omogućiti kvalitetniju uslugu putnicima u KS;
- Izgradnja tramvajske pruge Ilidža-Hrasnica;
- Restrukturiranje GRAS-a i pokretanje dugoročne planske sanacije;
- Započeti izgradnju dodatne dvije trake na Dvanaestoj transverzali (Stup-Aerodrom-granica entiteta) u saradnji sa Cestama Federacije;
- Izgradnja gradskog autoputa u saradnji sa FBiH od Buljakovog Potoka do Buća Potoka, a nakon toga dalje prema Pofalićima i konačno do spajanja sa Prvom transverzalom;
- Priprema projekta vertikalnog transporta Hrasnica-Igman;
- Kompletna rekonstrukcija i izgradnja regionalnoga puta Dariva-Hreša.

Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Sistematska zaštita izvorišta pitke vode;
- Strateško rješavanje problema odvoza otpada i deponije Smiljevići;
- Adekvatno upravljanje komunalnim otpadom uz uspostavljanje reciklažnih dvorišta, palionica i plinoelektrane u Kantonu Sarajevu uz primjenu Evropske direktive o deponijama;
- Uvođenje izdavanja elektronskih računa svih komunalnih usluga;
- Pooštavanje kazni za ekološke prekršaje i kriminalitet kao i provođenje mjera za efikasniju kontrolu ekoloških prekršaja;
- Rješavanje statusa preduzeća BAGS Energotehnika, uključujući i pitanje eksploatisanja vode iz Peračkog vrela;
- Revidirati komunalne naknade, odnosno metod obračuna troškova odvoza smeća i drugih komunalnih naknada.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Prva faza osnivanja sarajevskog holdinga kroz restrukturiranje komunalne privrede i objedinjavanje srodnih komunalnih preduzeća;
- Sarajevo grad pitke vode – Nastavak izgradnje nove i rekonstrukcije kompletne vodovodne i kanalizacione mreže i pokretanje generacijskog projekta novog sarajevskog vodovoda;
- Provesti mjere za trajno sređivanje prostorno-planske dokumentacije i uspostavu učinkovitog sistema za upravljanje bazama podataka o stanju i raspoloživosti komunalne infrastrukture;
- Uvođenje jedinstvenog računa za komunalne usluge.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Projekt saradnje s lokalnom zajednicom na uvođenju naselja Rakovica, Osjek, Blažuj, Dobroševići i Bojnik u sistem kanalizacije KS, kao i rješavanje vodosnabdijevanja za navedena naselja.

Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Kontinuirana implementacija mjera energetske efikasnosti na javnim objektima; Sprovedba Modela EE – realizacija mjera energetske efikasnosti na objektima individualnog i kolektivnog stanovanja prema javnom pozivu iz 2019 godine; Implementacija mjera energetske efikasnosti na objektima koja koriste lica u stanju socijalne potrebe s akcentom na izmjenju sistema zagrijavanja ako se energija proizvodi iz fosilnih goriva i goriva koja pogoršavaju stanje kvaliteta zraka;
- Kontinuirana realizacija sanacije objekata oštećenih uslijed ratnog dejstva prema Registru iz 2019. godine, nakon usvojenog Pravilnika o kriterijima, načinu i izboru objekata;

- Kreiranje Registra objekata u KS koji su građeni azbestnim ili drugim štetnim materijalima za život stanovnika;
- Uspostava Centra za upravljanje kvalitetom zraka pri Ministarstvu na osnovu Elaborata iz 2019. i Kantonalnog ekološkog akcionog plana kao prelazni oblik do osnivanja samostalne institucije;
- Donošenje Odluke o izmjeni i dopuni odluke o zaštiti kvalitete zraka uvažavajući preporuke iz Studije o sistemima daljinskog grijanja i Studije o zaštiti urbanih ventilacionih koridora;
- Donošenje Zakona o poticajnoj stanogradnji i Zakona o stambenom fondu s ciljem olakšavanja troškova života za ciljane kategorije stanovništva, poput mladih bračnih parova;
- Donošenje novog Zakona o prostornom uređenju uz prateće podzakonske akte;
- Izrada Strateške procjene utjecaja na okoliš na četiri urbanistička plana koja su u procesu izrade u Zavodu za planiranje s ciljem definisanja potrebne infrastrukture za održiv razvoj i podizanje kvalitete života;
- Izmjena Zakona o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrada s akcentom na pojačan inspeksijski nadzor u navedenoj oblasti i edukaciju predstavnika etažnih vlasnika;
- Uspostava novog zaštićenog prirodnog područja prirodna cjelina “Misoča i Čemerska planina” nakon okončanja Studije o valorizaciji;
- Razmotriti uspostavljanje novih zaštićenih prirodnih područja na lokalitetima Bjelašnice, Igmana, Visočice i Treskavice, s ciljem zaštite vodnih i šumskih resursa i biodiverziteta;
- Realizacija projekta “Nova Dariva” u saradnji s Općinom Stari Grad;
- Izgradnja turističko-rekreativnih sadržaja u Zaštićenom području Trebević s akcentom na održivi razvoj, uključujući botaničke bašte, sankališta i adrenalin park;
- Gradnja edukaciono-rekreativnog Eko Kampa na Bijambarama;
- Izmjena Zakona o javnim površinama u cilju lakšeg i bržeg postavljanja punionica za električna vozila;
- U saradnji sa Turističkom zajednicom i Zavodom za planiranje razvoja mapirati izletišta i zaštićena područja i ažurirati turističku signalizaciju radi disperzije posjetilaca i posjetiteljica i pristupačnijeg informisanja o dostupnosti lokacija i sadržaja;
- Implementacija preporuka i elemenata Studije o urbanim ventilacionim koridorima u smislu stvaranja zelenih koridora prema Elaboratu o parkovskim površinama;
- Izrada Studije o porijeklu emisija, uključujući sve izvore, i to: industriju, kotlovnice, saobraćaj, mala ložišta koja koriste uglj, teška ulja, čvrsto gorivo;
- Uspostava odvojenog sistema prikupljanja otpada u svim institucijama KJP, KJU, zavodima i fondovima;
- Odrediti zone od historijskog gradskog jezgra pa dalje i regulisati zakonom pristup vozilima koja ne ispunjavaju zadate eko norme;

- Izgradnja javnih parkova od kojih jedan mora biti pet hektara veličine.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Uspostava nacionalnog parka na području Bjelašnice-Visočice-Treskavice-Kanjona Rakitnice shodno Prostornom planu SR BiH iz 1980. koji je još uvijek važeći Prostorni plan na teritoriji FBiH sa kojima moraju biti usklađeni svim ostali prostorni planovi nižeg reda;
- U zakonsku nomenklaturu ubaciti termin “zelena gradska površina”, a potom kao takvu i u urbanistički plan Sarajeva i regulacione planove gradskih općina, kako “zelena gradska površina” ne bi mogla i dalje biti regulacionim planom proizvoljno i regularno pretvarana u građevinsko zemljište što je trenutno slučaj;
- Kontinuirana podrška projekata zamjena peći i kotlova na čvrsta goriva, uključujući projekte nevladinog sektora;
- Pretvaranje lokaliteta Barice u turističko-sportsko-rekreativni centar uz saradnju lokalnih zajednica Centar i Stari Grad;
- Kupovina vozila za presađivanje odraslih stabala drveća.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Podizanje ekološke svijesti kroz resorna ministarstva obrazovanja, prostornog uređenja, kulture i sporta i kantonalne televizije tako što će se zajednički pomoći i osmisлити program, animirajući i pozivajući umjetnice i umjetnike Sarajeva iz svih branši da honorarno učestvuju u njemu;
- Izrada i implementacija strategije o ograničavanju korištenja čvrstih goriva u sarajevskoj kotlini;
- Pristupiti odabiru lokacije i gradnji postrojenja u cilju smanjena količina otpada koje se odlažu na RCUO Smiljevići, te samim tim stvaranju nove vrijednosti;
- Realizacija prve faze projekta uređenja područja Stojčevac;
- Podrška projektima uređenja i razvoja područja Vrela Bosne;
- U saradnji sa jedinicama lokalne samouprave implementacija Elaborata o lokacijama zelenih otoka, niša i reciklažnih dvorišta s ciljem selektivnog prikupljanja otpada, kao i podjela kanti za dvolinijski sistem.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Puna implementacija Inicijative povezane sa strukturalnom reformom uređenja javne sigurnosti, koju je Skupština Kantona Sarajevo usvojila na svojoj 26. radnoj sjednici od 16. 6. 2020;
- Izrada novog Zakona o mirnim okupljanjima;

- Izraditi studiju potrebe Kantona Sarajevo u smislu broja ljudskih, materijalnih i organizacionih potreba i djelovati u skladu sa preporukama studije, uz sveobuhvatnu analizu i usklađivanje svih strateških dokumenata koji imaju isključive ili djelimične sigurnosne sadržaje;
- Izvršiti analizu i reviziju svih dokumenata/procedura kad je riječ o postupanju u vezi sa migracijama;
- Rješavanje problema osiguranja adekvatnog prostora za smještaj privremeno oduzetih vozila i imovine;
- Jačanje operativnih kapaciteta i ulaganje u bolju tehničku opremljenost policije;
- Implementacija Zakona o policijskim službenicima KS u smislu uvođenja i jačanja struke (vrste i stepena stručne spreme) kojima će se omogućiti prijem policijskih službenika stručno osposobljenih iz oblasti koje su usko povezane s obavljanjem policijskih zadataka;
- Provesti aktivnosti u cilju kontinuirane zastupljenosti adekvatne stručne i profesionalne zastupljenosti specifičnih zanimanja koja su usko povezana s poslovima sigurnosti i istraživanja krivičnih djela;
- Uspostavljanje transparentnog i pravičnog sistema nagrada, pohvala i odlikovanja za najhrabrije i najefikasnije službenike i službenice u radu;
- Inicirati usvajanje dodatnih propisa u oblasti sigurnosti saobraćaja s ciljem povećanja prevencije i oštrijeg sankcioniranja rizičnih ponašanja u saobraćaju;
- Donošenje Zakona o platama i naknadama policijskih službenika i službenica u Kantonu Sarajevo;
- Nastavak reformskih aktivnosti kroz izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakona o policijskim službenicima i usklađivanje podzakonskih akata s relevantnim zakonima.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Analiza pojedinih zakonskih odredbi koje se odnose na postupanje policijskih službenika i službenica u krivičnom i prekršajnom postupku s ciljem donošenja eventualne inicijative za izmjene i dopune relevantnih zakona radi omogućavanja efikasnijeg i djelotvornijeg djelovanja policijskog organa, odnosno policije u tim postupcima;
- Popunjavanje Uprave policije MUP-a KS nedostajućim policijskim službenicima i službenicama i stvaranje neophodnih zakonskih, podzakonskih i drugih uvjeta, kako za zapošljavanje, tako i unapređenje;
- Potpuna implementacija Akcionog plana za prevenciju teških krađa motornih vozila i sistema videonadzora;
- Izgradnja zgrade Uprave policije/MUP-a KS sa modernim operativnim centrom i svim drugim pratećim sadržajima neophodnim za rad policije;
- Nadogradnja objekta Prve PU i dogradnja objekta IV PU;

- Jačanje antikoruptivnih kapaciteta policije te digitalizacija u skladu sa mogućnostima svih segmenata policijskog rada i djelovanja, ali i drugih službi uključujući nabavku i instalaciju opreme u radnim prostorima s ciljem efikasnijeg rada, ali i prevencije korupcije i koruptivnog ponašanja;
- Sistemske aktivnosti na projektu uspostavljanja helikopterske jedinice MUP-a KS te stvaranje neophodnih uvjeta za nabavku višenamjenskog helikoptera za operativne poslove MUP-a kao i za civilne potrebe – podrška za medicinske intervencije, elementarne nepogode, požare, poplave, zemljotres i sl;
- Uvođenje videonadzora na veći broj turistički atraktivnih lokacija u Sarajevu.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Donošenje uredbe o radnim mjestima državnih službenika/službenica i namještenika/namještenica na kojima se obavljaju poslovi pod posebnim uvjetima i odgovornostima uz analizu eventualnih prijedloga svakog radnog mjesta;

Ministarstvo za boračka pitanja

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Bolje informisanje boraca i borkinja o pravima, mogućnostima i načinu njihovog ostvarenja;
- Uspostava jedinstvene baze boračkih udruženja, projekata, aktivnosti i finansiranja tih udruženja na svim nivoima;
- Utvrditi mjere ekonomskog osnaživanja pripadnika i pripadnica boračke populacije kroz specifične modele samozapošljavanja, socijalnog poduzetništva, boračke zadruge i slično;
- Nastojati ostvariti potpunu koordinaciju i saradnju s općinama u vezi s boračkim pitanjima;
- Planski pristupiti obnovi spomen-obilježja u saradnji s općinama i Gradom Sarajevom;
- Provesti reviziju u vezi s Pravilnikom za utvrđivanje prava na banjsko i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija);
- Podrška prekvalifikaciji i profesionalnoj edukaciji boračke populacije s ciljem zapošljavanja;
- Nastavak procesa stambenog zbrinjavanja boračke populacije i članova/članica njihovih porodica prema jasnijim i transparentnijim kriterijima;
- Jačanje kantonalnog stipendijskog Fonda „Ikre“ za stipendiranje djece pripadnika i pripadnica boračke populacije te stipendiranje i drugog ciklusa studija;
- Nastavak i finalizacija programa zapošljavanja sve djece šehida i poginulih boraca u KS.
- Donošenje podzakonskih akata o novčanoj egzistencijalnoj naknadi.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Objediniti, unificirati i znatno smanjiti broj podzakonskih akata, a posebno uredbi i pravilnika koji tretiraju boračku populaciju;

- Isključivo programsko finansiranje boračkih udruženja.

Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih

Odgoj i obrazovanje

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Intenziviranje kurikularne reforma – puna reforma nastavnih planova i programa s fokusom na dijete;
- Formiranje Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje;
- Izrada novih i pravičnih akata i stvaranje uvjeta za potpunu realizaciju inkluzivne nastave;
- Unapređenje i standardizovanje oblasti odgoja te razvoj posebnih odgojnih programa u školstvu;
- Razvoj kapaciteta za obavezno predškolsko obrazovanje. Nastavak intenzivnog širenja obuhvata djece u predškolskom obrazovanju i mogućnosti privremenog subvencioniranja privatnih vrtića do osposobljavanja neophodnih kapaciteta JU djeca Sarajeva;
- Otklanjanje uočenih nedostataka u primjeni eksterne mature u skladu sa kurikularnom reformom;
- Optimiziranje standarda nastavničkih kompetencija za svaki nivo i vrstu nastavničkog poziva;
- Pokretanje novih programa prekvalifikacije i dokvalifikacije i projekata cjeloživotnog učenja;
- Usvajanje standarda i kriterija za finansiranje predškolskog odgoja i obrazovanja;
- Uvođenje eksperimentalnog programa u bar jedan vrtić u JU Djeca Sarajeva, koji će korištenjem inovativnih metoda obogatiti kurikulum i dati moguće smjernice i modele novih inkluzivnih i inovativnih programa za djecu Sarajeva;
- Revizija statusa i uloge centara za obrazovanje djece s invaliditetom;
- Analiza upisne politike u kontekstu društvene i privredne potrebe s ciljem sprečavanja proizvodnje teško upošljivog srednjoškolskog kadra;
- Dovođenje gradnje i puštanje u funkciju osnovne škole i vrtića na Šipu u saradnji sa lokalnom zajednicom;
- Grantovi za produkciju programa TVSA, kako naučnih i obrazovnih emisija, tako i programa za djecu i omladinu; edukativnih crtanih filmova i serija za djecu o očuvanju okoliša, higijeni, lijepom ponašanju i drugim temama.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Kreiranje udžbeničke politike; osigurati preduvjete da se kreiraju savremeni, kvalitetni udžbenici i nastavnički materijali, uz uključivanje akademske zajednice u proces;
- Besplatni udžbenici uz prethodno uvođenje standarda za finansiranje;

- Stvaranje uvjeta za otvaranje produženog boravka u svim osnovnim školama;
- Stvoriti mogućnosti pružanja usluga pedagoškog odgoja i obrazovanja u kući, posebno za djecu mlađu od tri godine;
- Optimizacija i stvaranje uvjeta za primjenu Zakona o obrazovanju odraslih u pravcu smanjenja ograničenja za subjekte i institucije koje smiju provoditi ovaj vid obrazovanja i proširiti spisak subjekata (ministarstva, organizacije, institucije) za kreiranje Plana obrazovanja odraslih;
- Stvoriti uvjete za pokretanje besplatnih univerzalnih škola sporta;
- Obezbijediti kontinuiranu pomoć i po potrebi interventna sredstva udruženjima koja su involvirana u problematiku djece sa poteškoćama u razvoju dok se ne sprovedu mjere iz ove oblasti;
- Uvođenje pristupačne zdrave ishrane u odgojne i obrazovne ustanove;

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Nastavak rekonstrukcije i obnove vrtića i povećanje i poboljšanje smještajnih kapaciteta;
- Ukidanje svih arhitektonskih barijera u školama i potpuna pristupačnost školskih prostora svim učenicima i učenicima;
- Nastavak rekonstrukcije i obnova svih državnih škola uz uspostavljanje standarda infrastrukturne i tehničke opremljenosti, standardizacija putem podzakonskih akata;
- Potpuna digitalizacija procesa osnovnog i srednjeg obrazovanja, debirokratizacija i smanjenje papirologije kako bi se obrazovni kadar mogao posvetiti kvaliteti nastave;
- Revidiranje mreže osnovnih škola u cilju efikasnijeg korištenja ljudskih i materijalnih resursa;
- Izgradnja osnovne škole Stup II u saradnji sa lokalnom zajednicom.

Nauka, visoko obrazovanje i mladi

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Saradnja Ministarstva obrazovanja i Ministarstva finansija na uspostavljanju održivog fonda za nauku čijim sredstvima bi se finansirao naučno-istraživački rad. Uvođenje olakšica za sredstva koje privatne kompanije iz zemlje i inostranstva ulože u fond;
- Aktivna podrška i intenziviranje borbe protiv šovinizma, rasne, etničke i vjerske mržnje kod mladih;
- Osnivanje fonda za mlade, kao budžetske stavke ministarstva, bez uvođenja posebnih nameta za ovu namjenu;
- Stvaranje uvjeta za potpunu akademsku, naučnu i institucionalnu autonomiju Univerziteta i njegovu pravnu integraciju;
- Analiza upisne politike u kontekstu društvene i privredne potrebe, s ciljem sprečavanja proizvodnje teško upošljivog kadra;

- Uvođenje budžetskog izdvajanja za potporu naučnim i stručnim istraživanjima u iznosu 1% budžeta;
- Uspostava fonda za stipendiranje doktorskih disertacija najboljim studentima i studenticama na UNSA;
- Razdvojiti Zakon o visokom obrazovanju i Zakon o UNSA donošenjem novog Zakona o visokom obrazovanju i posebnog zakona o UNSA;
- Stipendiranje studenata nastavničkih fakulteta;
- Podržati provođenje dodatnih programa edukacije mladih iz oblasti zdravih stilova života, prevencije ovisnosti i socijalnih kompetencija;
- Dosljedna primjena obaveza proisteklih iz Zakona o mladima FBiH;
- Podrška interdisciplinarnom modelu visokog obrazovanja.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Modernizacija postojećih studentskih domova i JU Studentski centar u saradnji s višim nivoima vlasti i drugim kantonima, vraćanje ovih kapaciteta njihovoj primarnoj namjeni;
- Osigurati efikasniji rad savjetodavnih tijela za mlade pri Skupštini i razvijati sisteme podrške u institucijama izvršne vlasti;
- Objediniti registar stipendija svih nivoa vlasti na području Kantona Sarajevo.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Ukidanje svih arhitektonskih barijera u znanstvenim i visokoobrazovnim institucijama i potpuna pristupačnost svim učenicima i učenicama;
- Revitalizacija i izgradnja kampusa UNSA;
- Potpuna digitalizacija procesa visokog obrazovanja, debirokratizacija i smanjenje papirologije kako bi se akademski kadar mogao posvetiti kvaliteti nastave i naučno-istraživačkom radu;

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Implementacija reforme rada Službe za zapošljavanje na osnovu predloženih reformi Situacione analize koju je izradilo Vijeće za reformu tržišta rada;
- Donošenje novog Zakona o socijalnoj zaštiti Kantona Sarajevo;
- Transformacija Doma Bjelave i formiranje malih porodičnih domova;
- Završetak druge faze projekta “Socijalna mapa Kantona Sarajevo”;
- Proširenje jedinstvene baze korisnika i korisnica na općine koje prihvate saradnju;

- Uvođenje nove usluge javnog restorana i uvezivanje u sistem javnih kuhinja u Kantonu Sarajevo;
- Uspostava novog prihvatilišta za beskućnike i beskućnice u Kantonu Sarajevo;
- Pokretanje mreže dnevnih centara za osobe s teškoćama u razvoju u partnerstvu sa nevladinim organizacijama i udruženjima;
- Pokretanje programa sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja djece bez roditeljskog staranja;
- Pokretanje preventivnih programa socijalne zaštite;
- Otvaranje zgrade Porodičnog savjetovišta i povećanje dostupnosti usluga ove ustanove za veći broj građana KS;
- Osnaživanje i podrška hraniteljstvu kroz jačanje Službe za hraniteljstvo Centra za socijalni rad;
- Nove prostorije za Službu socijalne zaštite Novo Sarajevo u saradnji s Općinom Novo Sarajevo;
- Uvezivanje struke i nauke kroz redovne tematske susrete i naučno-stručne projekte;
- Osigurati radno iskustvo svima kroz akreditiranje svih institucija i donošenje planova prijema volontera;
- Određivanje i redefiniranje cijena socijalnih usluga;
- Kampanja borbe protiv prosjačenja i trgovine ljudima, u saradnji sa MUP-om;
- Uspostavljanje fleksibilnog sistema socijalnih kratkoročnih i srednjoročnih programa s ciljem postavljanja pretpostavki za prelazak sa pasivnog sistema socijalnih transfera na aktivni sistem socijalnih investicija;
- Uspostavljanje mehanizma koordinacije socijalnih politika između Kantona Sarajevo, Federacije BiH, Grada Sarajeva i općina u Kantonu Sarajevo (uz pretpostavku prihvatanja saradnje svih aktera);
- Povećanje socijalnih naknada Kantona Sarajevo;
- Donošenje Zakona o Ekonomsko-socijalnom vijeću s ciljem uključivanja sindikata i poslodavaca i poslodavki u donošenje svih značajnijih odluka u Kantonu Sarajevo;
- Aktivan doprinos u suočavanju s migrantskom krizom kroz redovan rad i djelovanje Tima za suočavanje sa migrantskom krizom;
- Uvođenje samohranih roditelja kao posebne kategorije u Zakon o socijalnoj zaštiti Kantona Sarajevo;
- Proaktivno djelovanje Centra za socijalni rad kroz uvođenje jedne preventivne posjete svakom korisniku i korisnici najmanje jednom godišnje;
- Zdravstveno osiguranje svoj djeci do 18. godina;

- Implementacija procesa supervizije za stručne uposlenike i uposlenice ustanova socijalne zaštite;
- Implementacija odluke o održavanju spomenika civilnih žrtava rata;
- Kampanja promocije hraniteljstva u kući;
- Završetak svih obaveza Kantona Sarajevo na projektu zatvaranja Kolektivnog centra u Hrasnici;
- Jednokratna pomoć za socijalno ugrožene porodilje u iznosu od 1.000 KM;
- Uvođenje hraniteljskog dodatka;
- Ušteda budžetskih sredstava rješavanjem imovinsko-pravnih pitanja zgrade za socijalno stanovanje na Otesu;
- Razdvajanje aktivne i pasivne baze tražitelja i tražiteljica poslova u Službi za zapošljavanje;
- Definiranje mreže socijalne zaštite i puta korisnika i korisnica;
- Povećanje džeparca korisnika i korisnica ustanova socijalne zaštite;
- Inicijativa za uspostavu jedinstvene baze osoba s invaliditetom u saradnji s institucijama FBiH i BiH;
- Nastaviti sa radom formiranog Vijeća za reformu tržišta rada za područje KS;
- Prava porodilja koje su u radnom odnosu uskladiti sa međunarodnom Konvencijom C103 o zaštiti majčinstva. Ova Konvencija je ratificirana i dio je Ustava BiH;
- Federaciji BiH uputiti inicijativu za ujednačavanje prava osoba s invaliditetom neovisno o razlozima nastanka invalidnosti, a u skladu sa ratificiranom međunarodnom konvencijom koja je dio Ustava BiH;
- Posebni programi pomoći dugoročno nezaposlenim osobama.

Srednjoročne mjere (izvršenje preko 20% do kraja mandata)

- Transformacija rada Gerontološkog centra s ciljem pojačanja usluge podrške u kućama korisnika i korisnica;
- Razvoj usluge pomoći u kući;
- Inicijativa za uspostavu jedinstvene baze osoba s invaliditetom u saradnji s institucijama FBiH i BiH (u ovisnosti od raspoloženja za saradnju).

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Uklanjanje arhitektonskih barijera u svim ustanovama i institucijama Kantona Sarajevo;
- Uspostavljanje međuresorne radne grupe s ciljem rješavanja problema istaknutih u analizi “Životni put osobe s invaliditetom”;
- Revizija statusa i zatvaranje poglavlja interno raseljenih osoba u Kantonu Sarajevo;

- Izgradnja nove zgrade Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba.

Ministarstvo zdravstva

Kratkoročne mjere (izvršenje do kraja mandata u jesen 2022.)

- Finansiranje i cjelovita primjena osnovnog paketa zdravstvenih prava za neosigurana lica shodno Zakonu o zdravstvenom osiguranju FBiH i Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava
- Potpuna informatizacija ustanova javnog i privatnog zdravstvenog sistema u KS;
- Definisati funkcionisanje referalnog sistema zdravstvene zaštite KS u skladu sa zakonskim odredbama i preporukama struke;
- Broj timova porodične medicine uskladiti sa brojem i potrebama stanovništva u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave – općinama;
- Planirati i obezbijediti nedostajući zdravstveni kadar prema iskazanim potrebama na osnovu stvarnih analitičkih pokazatelja;
- Svoj insulin ovisnoj djeci u KS obezbijediti aparate za senzorsko mjerenje glukoze u krvi;
- Rebalans finansijskog plana ZZOKS sa ciljem pravične i transparentne raspodjele sredstava u skladu sa planiranim i pruženim uslugama zdravstvenih ustanova;
- Podržati proces uključenja svih zdravstvenih ustanova KS u nastavni proces fakulteta i škola medicinske grupacije, kao i za obavljanje propisanih dijelova programa pripravničkog i specijalizantskog staža;
- Sprovoditi aktivan nadzor rada Ljekarske komore KS u skladu sa propisanim zakonskim aktima, kao i svih drugih registrovanih komora iz djelatnosti zdravstvene struke;
- Osnajiti ljudske resurse Ministarstva zdravstva KS;
- Obezbiđiti nastavak kontinuiranog sufinansiranja Roditeljske kuće u Sarajevu;
- Implementacija Zakona o javno-privatnom partnerstvu zdravstvenog sektora u KS;
- Uspostava registara oboljelih od različitih oboljenja, prvenstveno registra djece sa poteškoćama u razvoju i registra oboljelih od dijabetesa u svrhu planiranja pomoći ovim kategorijama, a u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka;
- Osigurati zdravstveno osiguranje svim povratnicima i povratnicama u entitet RS, koji su prijavljeni u KS.

Dugoročne mjere (izvršenje ispod 20% do kraja mandata)

- Zdravstveno osiguranje za sve stanovnike i stanovnice Kantona Sarajevo, u saradnji sa lokalnim zajednicama;

- Donošenje novog Plana restrukturiranja zdravstvene djelatnosti i reorganizacije zdravstvenih ustanova;
- Revidiranje Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenih prava, kao i osnova i mjerila za ugovaranje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama;
- Revidiranje postupaka ugovaranja usluga zdravstvene zaštite u skladu sa važećim propisima;
- Povećanje broja i obima preventivnih programa Zavoda za javno zdravstvo, unapređenje sistema prevencije bolesti i promocije zdravog života. Izrada projekcije zdravstvenih potreba u KS i preporuka za Zavod zdravstvenog osiguranja i cijeli zdravstveni sistem KS;
- Izrada strategije zadržavanja zdravstvenog kadra na prostoru KS;
- Centralizacija javnih nabavki za potrebe zdravstvenih ustanova u KS;
- Donošenje strategije razvoja Zdravstvenog sistema za KS;
- Analiza i postupna reorganizacija Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta zdravstvenih javnih ustanova. Postojeće sistematizacije prekomponovati u skladu sa realnim potrebama ustanova i sistema za naredni desetogodišnji period s utvrđenom dinamikom njihovog stupanja na snagu, uz očuvanje postojećih radnih mjesta i dugoročno kvalitetnije balansiranje medicinskog i nemedicinskog kadra;
- Izjednačavanje standarda za javne i privatne zdravstvene ustanove, prakse i laboratorije uz pojačani inspekcijski nadzor;
- Sprovesti pilot-projekat uspostave DRG sistema finansiranja u odabranim zdravstvenim ustanovama i za određene grupe pacijenata uz planiranje dalje implementacije;
- Provođenje Odluke o osnovnom paketu zdravstvenih prava u dijelu koji se odnosi na neosigurana lica u KS;
- Projekti sistematskog skrininga oboljenja kod rizičnih grupa;
- Sufinansiranje edukacija i naučno-istraživačkog rada od strane Ministarstva zdravstva KS;
- Osnivanje kantonalnog hospisa za terminalno oboljele osobe.